

ДО

Г-ЖА ВАЛЕРИЯ КАЛЧЕВА

ГЛАВЕН ДИРЕКТОР НА ГД ОПОС И РЪКОВОДИТЕЛ
НА ТЕМАТИЧНАТА РАБОТНА ГРУПА ПО
ПОДГОТОВКА НА ПОС ЗА ПЕРИОДА 2021-2027

КОПИЕ

СЕКРЕТАРИАТ НА ТЕМАТИЧНАТА
РАБОТНА ГРУПА ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ПОС ЗА
ПЕРИОДА 2021-2027

Относно: Коментари и бележки по работен проект на Програма „Околна среда“ 2021-2017 г. – версия 3.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАЛЧЕВА,

По предоставения на Тематичната работна група (ТРГ) по подготовката на Програма „Околна среда“ за периода 2021-2027 г. (ПОС), на 14 януари по електронна поща трети работен вариант на стратегическия документ, приложено Ви представяме коментари и бележки:

I. Принципни коментари:

1. Положително оценяваме, че депозирани от нас предложения и бележки по предходния вариант на ПОС, (подобни на коментарите на Европейската комисия), свързани с допълняемостта с Националния план на България за възстановяване и устойчивост и други стратегически документи на европейско и национално ниво, са отразени в описанията на отделните приоритети. С оглед на факта, че Плана е стратегически документ, считаме че по-резонно би било

тази допълняемост и демаркация с него да се опише в раздела на Програмната стратегия;

2. Въпреки коментара на ЕК, че няма изрично изискване за посочване на допустимите бенефициенти по всеки приоритет, считаме че Проектът на Регламент за общо приложимите разпоредби определя минимално задължително съдържание на структурата на Програмите, като същевременно не забранява в текстовете на същите да се включи описание на потенциални бенефициенти.

Формулирането на описаните в ПОС допустими бенефициенти е осъществено при спазването на партньорския принцип, при максимално широко консултиране с всички заинтересовани страни представени в ТРГ. В допълнение същото дава сигурност и предвидимост на стратегическия документ, като своевременно се информират и потенциалните допустими бенефициенти. Това им дава възможност да планират необходим им административен и финансов ресурс за подготовката и реализацията на бъдещи инвестиции. С посочването в текстовете на ПОС на допустимите бенефициенти, за в бъдеще няма да стои отворен въпроса кой и на какъв принцип и по какви критерии, ще определя същите.

Във връзка с коментара по тази точка, в т. IV по приоритет 2 „Отпадъци“, ще представим конкретно предложение.

II. Програмна стратегия:

1. В секцията, описваща предизвикателствата пред сектор „Въздух“ е конкретизирано, че интервенцията по ПОС за насърчаването на постепенното изтегляне от употреба на дизеловите автомобили на гражданите, ще бъде концентрирана на територията на общините с нарушено КАВ. В становището ни по предходния вариант на ПОС, Ви информирахме, че за равнопоставеност на гражданите, както и за адресиране наличието в големите градове, които са с нарушено качество на въздуха, на множество дизелови автомобили с регистрации от други части на страната, следва да се предвиди достъп до инструмента за всички желаещи физически лица, т.е. да не се ограничава същият само до общините с нарушено КАВ. В тази връзка предлагаме допълненият текст

да придобие следната редакция: „От интервенцията по ПОС 2021-2027 г. ще могат се да възползват всички желаещи граждани, с приоритет от териториите на общините с нарушено КАВ“;

2. Удачно ще е наименованието на секция „Връзка между пандемията от Covid-19 и предвидената подкрепа от ЕФРР/КФ за 2021-2027“, да се преформулира на „Принос на ПОС към адресирането на социално-икономическото възстановяване от пандемията от Covid-19“. Подходящо ще е и текстове към секцията да се прецизират и съкратят;

3. В секция „Програмата за околна среда в светлината на Европейската зелена сделка“, е препоръчително да се включат ясни и конкретни текстове за допълняемостта и приноса на инвестициите по ПОС в трите определени за момента области Стара Загора, Перник и Кюстендил, обект на подкрепа от Фонда за справедлив преход. Потенциален принос в тази насока биха имали почти всички заложи в ПОС мерки. В допълнение, в други части на документа се използва термина „Европейски зелен пакт“, като ще е удачно уеднаквяване на тези референции;

4. Секция „Предизвикателства по отношение на административния капацитет и управлението“: Би могло детайлните текстове да се редуцират и съкратят, тъй като част от тях са аналогични с описани в Приоритета за техническа помощ. За прецизирането им е подходящо с тирета (булети) да се изброят основните предизвикателства и планираните мерки за адресирането им.

III. Приоритет 1 „Води“:

1. По отношение на текста, че мерките по Националния план за възстановяване и устойчивост, предвиждат подкрепа за изграждане на ВиК инфраструктура в агломерации между 5 000 и 10 000 екв.ж. в консолидирани райони, обръщаме внимание, че в публикувания за обществено обсъждане проект на Национален план е заложена Програма за изграждане/доизграждане/реконструкция на водоснабдителни и канализационни системи и пречиствателни станции за отпадни води за агломерациите между 2 000 и 10 000 е.ж., като в допълнение към момента същата не е ограничена до консолидираните райони;

2. Подходящо ще е повтарящи се референции към допълняемостта на мерките по Националния план за възстановяване и устойчивост и Механизма за възстановяване и устойчивост да се заличат, т.като практически Механизма финансира Плана. Също така в Плана е заложена мярка за цифровизация за комплексно управление, контрол и ефективно използване на водите, допълняемостта с която в ПОС не е описана;

3. В унисон с текстовете от Програмата разясняващи, че в изпълнение на ВиК реформата е предложен проект на Закон за водоснабдяване и канализация, в описанието на целевите групи следва да се допълнят лицата с ангажименти по бъдещото му прилагане, т.е. сходно на тези по изброените други приложими Закони.

IV. Приоритет 2 „Отпадъци“:

1. Възражаваме срещу включване в Програмата на оползотворяващи организации и предприятия, които събират разделно, предварително третират и рециклират отпадъци (но не от собствено производство). Тези предприятия се финансират от еко-таксите и поради тези причини същите не следва да получават подкрепа от ПОС;

2. В основните целеви групи са посочени общини, обединени в региони за управление на отпадъците, с потребности за подобряване на системите за управление на отпадъците. Тази формулировка практически ограничава обхвата на предвидените за реализация по Приоритета мерки. В тази връзка считаме, че текстът следва да придобие следната редакция: „общини, включително обединени в региони за управление на отпадъците, с потребности за подобряване на системите за управление на отпадъците“. Също така е необходимо да бъде изяснено, че достъп до подкрепата ще имат общини, независимо дали са идентифицирани в Националния план за управление на отпадъците 2021-2028 г. според техните потребности за подобряване на системите за управление на отпадъците през годините на действие на ПОС;

3. Предлагаме Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) да бъде посочено като бенефициент по съществуващата мярка за

изпълнение на проект „Модели за оптимизиране на процеса на управление на битовите отпадъци от общините в България и тестването им в три регионални системи за управление на отпадъците“. Мотивите за това наше предложение са представени в т. I. Принципно коментари, подточка 2.

4. Предвид изискванията на новия пакет "Кръгова икономика" държавите-членки да създават ефективна система за качествен контрол и проследимост на отпадъците, считаме за необходимо като допустима дейност за бъде включена създаването на Национална информационна система за отпадъците. Целта е да се гарантира както качеството на представяната информация за отпадъците, така и че всички действащи лица, участващи в процеса на управление на отпадъците, докладват надеждни и пълни данни.

V. Приоритет 3 „Биологично разнообразие“:

1. Към основните целеви групи следва да се добавят общините, с оглед опита им през предходните програмни периоди в реализацията на мерки по опазването и съхраняването на биологичното ни разнообразие;

2. Предлагаме в Приоритета да бъде описана допълняемостта с Националния план на България за възстановяване и устойчивост, тъй като в него са заложили мерки за интегриране на екосистемния подход и прилагане на решения, базирани на природата в опазването на защитените зони от мрежата Natura 2000.

VI. Приоритет 4 „Риск и изменение на климата“:

1. В секцията „Междурегионални, трансгранични и транснационални видове действия“:

- следва коректно да се опише наименованието на програмите ИНТЕРРЕГ България – Турция и България – Гърция;
- в бъдещата Програма Интеррег-ИПА България-Сърбия 2021-2027, е заложен стратегически проект за адресиране на рисковете от природни бедствия, с примерни дейности по: разработване на цялостна програма за готовност на граничните общности за адекватно реагиране при природни бедствия, включително онлайн обучения и обучения на място, симулации,

кампании за повишаване на осведомеността и др.; укрепване на институционалното сътрудничество в трансграничния регион, чрез разработване на ръководна и стратегическа документация; обмен на информация, знания и умения; провеждане на съвместни полеви обучения и др.; инвестиции в публична инфраструктура за обучение и в специализирано оборудване. В тази връзка е препоръчително да се опише допълняемостта и демаркацията с мерките по Трансграничната програма.

VII. Приоритет 5 „Въздух“:

1. Сходно на коментара ни по Програмната стратегия, и тук предлагаме да се укаже, че достъп до подкрепата за насърчаване на електромобилността ще имат всички желаещи граждани, с приоритет от териториите на общините с нарушено КАВ;

2. Считаме, че срокът за поддръжка на новозасадените растителни видове следва да се завиши на 3 години, каквато е практиката по мерките за залесявания в рамките на Програмата за развитие на селските райони.

В заключение, надявам се че в непродължителен период ще бъде свикано и он-лайн заседание на ТРГ, на което да бъде обсъден в дискуссионен формат актуалният вариант на ПОС.

Като пожелавам здраве на Вас и екипа на УО, оставам

с уважение,

Силвия Георгиева

Изпълнителен директор